

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Philippi Servii E Societate Iesv Amicus Fidelis Vsque Ad
Mortem: Sive Modvs Ivvandi Moribvndos, Ægris, Sanisqve
Perinde Vtilis**

Servius, Philippe

Leodii, 1648

De dubijs occurrentibus circa communionem moribundorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60032)

mortis testamentum, & qui sic discedunt, secundum communem sententiam, in peccato discedunt. Peccant etiam, inquit, qui bona habent dubia, & de quibus certi non sunt an propria sint, & differunt id elucidare vsque ad testamenta, in quibus etiam vt dubia relinquunt, cum teneatur statim, cum commodè possunt id declarare, & si fortè debent, restituere. Hactenus Toletus.

FIDEL. AM. *Heu! hoccine est resolutiones seligere moribundis fauentiores?*

PHIL. An nescis quia meliora sunt vulnera diligentis, quàm fraudulenta oscula odientis? *Proverb. 27.* Audi quid Psalter Regius: Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me: oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. *Psal. 140.*

De dubijs occurrentibus circa communionem moribundorum.

PHILARETVS.

Vaticũ sacratissimi Corporis Domini nostri Iesu Christi, summo studio

studio ac diligentia moribundis procurandum est, ne fortè contingat illos tanto bono priuatos decedere.

Debet autem Venerabilis Eucharistia dari per modum Viatici, cùm probabile est, quod eam moribundus non poterit amplius sumere. *a*

*a Ri-
tuale
Rom.*

AMICVS FIDELIS. *Quenam est differentia inter communionem ordinariam, & inter communionem per modum Viatici?*

PHIL. Per communionem ordinariam, petimus à Deo gratiam benè viuendi: per hanc autem, gratiam benè moriendi. Id ipsum sonare videtur nomen Viatici: quid enim est Viaticum? nihil aliud est quàm annona siue commeatus ad futurum iter. Longa via est à terra in cælum, quo moribundus properat; ideò prudenter Sancta Mater Ecclesia filios suos decedentes, sacrae Eucharistiæ Viatico prosequitur, vt tantò securiores ex hac vita demigrent, quantò potentiore commeatu instruuntur.

AMI-

284 AMICI FIDELIS

AMICVS FIDEL. *Datúrne alia verborum forma Viaticum quàm communio ordinaria?*

PHIL. Forma dandi Viaticum hæc est: *Accipe frater (vel soror) Viaticum Corporis Domini nostri Iesu Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, & perducatur in vitam eternam. Amen.* Forma verò communionis ordinariæ est: *Corpus Domini nostri Iesu Christi custodiat animam tuam in vitam eternam. Amen.*

AMICVS FID. *An qui manè communicavit, vel Missam dixit, & postea eodem die incidit in periculum mortis possit adhuc non ieiunus sacrum Viaticum sumere?*

PHIL. Potest. Et ratio est, quia licet manè Venerabilem Eucharistiã sumpserit, at non per modum Viatici, ad quod tamen lege Diuina secundum plurimos in articulo mortis obligatur.

AMICVS FID. *Nonne hoc est contra præceptum de non communicando bis in die, & non nisi à ieiunio?*

PHIL. Præceptum communicandi in articulo mortis est diuinum, & ideo maioris

maioris ponderis quàm Ecclesiasticæ
illæ prohibitiones. a

Notandum verò non esse hoc faciendum, nisi prudenter timeatur moribundum eodem die decessurum, & non futuram illi postmodum aliam communicandi opportunitatem.

AMIC. FID. Si duret periculum, poteritne eo durante, non ieiunus per modum Viatici sæpiùs communicare?

PHIL. Ita existimo. Cùm enim moribundus valdè indigeat tanti Sacramenti subsidio ad vincendas occurrèntes tentationes, & ad superanda peccandi pericula, non videtur pia mater Ecclesia nos velle adstringere ad unicam talem communionem cum nostro tanto spirituali dispendio; maxime cùm in secunda & tertia vice eadem maneat quæ in prima necessitas.

Adde Concilium Constantiense sess. 13. dicere absolutè, (sine limitatione ad vnam tantùm vicè) in casu infirmitatis Eucharistiã dari posse non ieiuno.

Huius sententiæ assertores multi, ut ex sequentibus patebit.

AMICVS

Gaspar

Hur-

tado de

Eucha.

diff. 10

diff. 2.

Turia-

nus in

summa

part. 2

c. 58.

dub. 2.

Belliso-

nus in

3. part.

to. 2. q.

88. ar.

II. no-

tabili

2.

verbo-
munio

hæc
aticum

qui te
cat in

com-
omni

tuum

muni-
eodem

t ad-
n su-

licet
sum-

i, ad
dum

liga-

ontra
bis in

di in
deò

oris

a Sua- AMICVS FID. *Quanta debet esse tempo-*
 rez in ris intercapedo inter vnam & alteram
 3. part. communionem?

tom. 3. PHIL. Aliqui requirunt decem aut
 dist. 68 octo dies à prima communionem, vt
 sec. 4. moribundus iterum possit non ieiunare
 Henri- nus communicare. a

quez in Syluius putat post septem dies id
 sum. l. licere. b

8. c. 5. Existimant alij dies sex interme-
 b Syl- dios sufficere. c Imò si quis assuetus
 uius in frequenter communicare aut sacrifi-

3. part. care propter deuotionem ac deside-
 q. 80. rium agrè abstineat, permitti ipsi po-
 art. 9. test vt altero statim die communicet

c Fil- non ieiunus. Ita Paulus Layman in
 liucius Theol. morali lib. 5. tract. 4. cap. 6.
 tom. 4. nu. 20.

c. 8. n. Horum ratio esse videtur quod in
 238. secunda, tertia & subsequentibus vici-
 Tabie- bus, eadem maneat infirmo necessitas
 na ver- resistendi tentationibus, quæ in prima.
 bo cõ- Ergo indiget eodem subsidio, quo
 muni- bona mater eum nequaquam priuare
 care n. intendit.

48.

Armil. nu. 18. Posseninus de offic. curat. cap. 8.
 nu. 21. & alij.

Nota

Nota Sacerdotem in articulo mor- a Lay-
tis constitutum, posse celebrare non man l.
ieiunum, vt se ipse communicet: in- 5.rr.4.
tellige, si aliunde sacram Eucharistiam c.6. n.
habere nequeat. Nec id mirum vi- 20.
deri debet: si enim Laico non ieiun- Zam-
no, per modum Viatici communica- branus
re licet: cur non liceat non ieiuno Sa- de Sac.
cerdoti celebrare vt sibi Viaticum Eucha.
comparat? maximè cùm ei etiam cõ- c.3. du.
cedatur celebrare nō ieiuno vt quem- 6. n. 1.
uis alium in mortis articulo commu- b Zā-
nicet. b branus

AMICVS FID. *Quid agendum cum deli-* c.6. de
rantibus? Eucha.

PHIL. Potest Sacerdos præbere Via- dub. 6.
ticum deliranti qui propter febrim in Maior.
amentiam incidit: maximè si ante in 4.
delirium illud desiderauerit aut con- dist. 9.
tritionis signa ediderit. Adde, si luci- qu. 3.
da interualla habeat, deuotionemque Iacobus
ostendat, nec vllum irreuerentiæ aut Gra-
indignitatis periculum meritò timea- nado
tur. c de Sa-
cram.

AMICVS

in 3. part. contr. 6. tra. 10. disp. 8. nu. 12. c. D.
Thom. in 3. part. quest. 88. art. D. Rituale Roma-
num de Sacram. Eucharistia.

AMICVS FID. *Dandane est Eucharistia
damnato ad mortem etiam non ieiuno?*

PHIL. Audi quo modo loquatur Saneius in select. disp. 40. Ego, inquit, si supplicium differri non posset, reum communicarem, etiamsi post horam ducendus esset ad patibulum: nec ex eo reuerentia Sacramentj minuitur, cum Christus illud instituerit ad nostram vtilitatem, & non cohæreat suscipi irreuerenter & ob nostram vtilitatem sumi, si alias communicans debitam dispositionem habeat.

a Zä- Ratio autem cur damnati ad mor-
brannus tem debeant, etsi non ieiuni, commu-
de Sac. nicare, est, quia violenta mors non
Eucha. tollit in eis obligationem quam ha-
cap. 5. bent ex præcepto diuino communi-
nu. 6. candi in articulo mortis. Pro hac sen-
tentia Zambranus a citat Nauarrum,
Suarez, Henriquez, & alios.

AMICVS FID. *Scire velim, an qui post
sumptum Viaticum peccauit mortaliter,
teneatur illud iterum sumere; sicuti te-
netur iterum confiteri?*

PHIL.

PHIL. Non tenetur. Et ratio diuer- a Hur-
 sitatis est, quia confessio medium ne- radus
 cessarium est ad salutem pro omni de Sa-
 tempore quo quis lapsus est in pecca- cram.
 tum mortale: At verò Eucharistia, Eucha.
 non est necessaria necessitate medij, diff. 10
 sed necessitate præcepti, cui præcepto diff. 2.
 factum est satis communicando semel Belliso-
 in mortis articulo, proinde præceptum niur tr.
 illud non obligat amplius pro præ- 2 in 3.
 senti articulo, sed bene pro alio, a part.
 q. 80.

AMICVS FID. *Quilibetne Sacerdos in art. 11.
 mortis articulo Venerabilem Euchari- & alij.
 stiam administrat?*

PHIL. In articulo mortis sumi potest
 Eucharistia à ministro quocumque, à
 quo in eodem articulo recipi potest
 absolutio.

Audiendus hîc Chapeauville no-
 stras, de Sacram. Eucharistiæ quæst. 6.
 ubi sic ait.

Veluti pro Sacramento Pœniten-
 tiæ, in necessitate vocantur quilibet
 Sacerdotes, quantumuis præcisi & He-
 retici: ita etiam vocari possunt pro
 Sacramento Eucharistiæ: neque hoc

T in

haristia
 uno?
 quatur
 o, in-
 osset,
 si post
 lum:
 j mi-
 titue-
 on co-
 b no-
 com-
 n ha-
 mor-
 mu-
 non
 n ha-
 nuni-
 c sen-
 rum,
 ui post
 aliter,
 ti te-
 PHIL.

rez 3. in fauorem Hæreticorum & eiusmo-
p. q. 82 di malorum ministrorum, sed in fauo-
ar. 3. rem fidelium in necessitate existentium:
diss. 72 sic enim censuræ latæ sunt in odium
sect 4. iniquorum, vt non cedant in grauissi-
Ledef- mum detrimentum bonorum fide-
ma de lium: ita ille. Vide Suarem & Ledef-
Extr. mam. a

Vnctio. AMI. FID. *Quomodo ministranda Vene-
du. vlt. rabilis Eucharistia tempore contagioso?*

b Iaco- PHIL. Peste laboranti, ad vitandam
bus Mā labem, potest sacra hostia, non digi-
cinus in tis, sed honesto nitidoque aliquo in-
tr. visi- strumento ministrari. b

tandi Nota Sacerdotem posse reseruare
infr. p. partem hostiæ, eamque dare moribun-
8. d. 18 do, si alia non suppetat. c Neque e-
Iacob. nim hoc obstat integritati sacrificij, ad
Mar- quam solùm requiritur vt consum-
chan- ptio fiat vtriusque speciei; quod verò
tius tr. aliqua pars vnus speciei alteri tribua-
6. de tur (licet id fieri sine causa malum sit)
Extr. potest sine aliquo rationabili, vt hîc,
Vnct. cohonestari.

vbi) - 2H & illi q. 12. in cap. 2. AMI-
varios modos recenset ministrandi Euchar. sine pe-
riculo contagionis? c Paludanus in 4. dist. 12. q. 1.
ar. 5. con. 2. Syluest. verbo Euch. q. 10. §. 7. & alij.

